

Vzpomínka na padlé bojovníky v obci Malá Bystřice
před 60 lety - 13.dubna 1945 .

Osdný den 13.dubna 1945 musel jít se skupinou Němců za účelem pátrání po partyzánech v obci Malá Bystřice čet.strážmistr František Špaček z četnické stanice Malá Lhota , které měla sídlo v těsné blízkosti přehradu.Německý velitel se jmenoval "Ullman a český Kratochvil původem z Hranic.

Strážmistr Špaček spolupracoval s partyzány a part.příslušníkem složil v domku Jana Besedy č.125 v přítomnosti partyzánu z brigády J.Žižky, věděl, že tento den jsou partyzáni mimo obec a že nehraci žádné nebezpečí.

Tato skupina došla na Santov a zastavila se u Josefa Macháčka čp.69 na vrchu Santova,kde měl jako řezník jatku.Pak pokračovala směrem na Sedlo k hajnému Románkovi čp.54,který měl telefonní spojení s revírem ve Valašské Bystřici,kde byl revírníkem německý příslušník Josef Heinelt.

Když šli polní cestou kolem lesa ,uviděli ozbrojeného muže jak skočil z lesního svahu na cestu a pak do dřevěného domku Jana Zezulky č.p.19.,který byl těsně u cesty.Němci okamžitě obklíčili chalupu.Majitel domku prosil partyzána,aby ihned utek,že mu domek zapálí.Když partyzán vyběhl z chalupy směrem k lesu,střílel ze samopalu po Němcích a zasáhl strážmistra.Němci palbu opětovali a partyzán zastrčelili již na pokraji lesa.Němci sebrali partyzánovi automat,sebrali raněného mezi sebe a rychle šli směrem k přehradě.Nad domkem 52 byly u cesty tesané dlouhé dřeva,na které strážmistr posadili a počali mu obvazovat prostřelenou nohu.

Mezitím další partyzáni ze skupiny zastřeleného partyzána zjistili důvod střelby a začali Němce pronásledovat střelbou z kolu-metu.Němci vzali strážmistra a pokračovali v útěku na přehradu.Když jeden Němec byl partyzán postřelen,strážmistra pustili na zem a sami pod záštitou hromady kamení posbíraných z polí utekli do bezpečí.Raněného Němce odvezl Josef Sedláček na voze,který vozil na pole hnůj.

Když partyzáni při pronásledování Němců narazili na poraněného strážmistra Špačka,kterého neznali a mysleli,že je to jeden z Němců ukončili jeho život dávkou z automatu do spánku.

Po navrácení partyzáňů na místo tragédie,vykopali hrob u zahrádky domu č.19.,kde rostl barvínek,vzali padlého druhu z kraje lesa a uložili ho do hrobu,který zasypali.Po navršení hlíny požádali p. Zezulkovou o červený šátek,kterým ozdobili dřevěný kříž,umístěný na hrobě.Po rozloučení se svým padlým odešli do lesa směrem k Vs.Cábu.

Zastřeleného partyzána musel vykopat místní občan a další do Velašské Bystřice,kde je pochován.Nepodařilo se zjistit jeho jméno, ani part.skupinu jejíž byl členem.Jednalo se asi o 28 člennou skupinu.

Strážmistra F.Špačka odvezli na přehradu.Zachránil životy při svém působení mnohých občanů,které zavčas informoval o nebezpečí.

Čest jejich památce.

Tato událost není nikde
písemnou formou zveřejněna.

Z archivu
Mirosl. Záruby, přímého
účastníka tragédie.